

Opera

Gledališki list št. 2 - 1965-66

Dirigent:
Ciril Cvetko

Režiser:
Hinko Leskovšek

Scenograf:
Hinko Leskovšek

Kostumograf:
Alenka Bartlova

Vodja zbora:
Jože Hanc

Korepetitor:
Dana Hubadova

Koreograf:
Metod Jeras

Inspicjent:
Rado Garibaldi

Sepetalec:
Bogdan Svajger

Izdelava scene:
Gledališke delavnice
pod vodstvom inž.
arh. Ernesta Franza

Izdelava kostumov:
Gledališke krojačnice
pod vodstvom
Eli Rističeve
in Staneta Tančka

Odrski mojster:
Andrej Zajec

Razsvetljava:
Stane Koman

Lasulje in maske:
Tončka Udermanova,
Janez Mirtič

JAN F. FISCHER

„ROMEO, JULIJA IN TEMA“

OPERA V DVEH DELIH.

BESEDILO NAPISAL SKLADATELJ
(PO ISTOIMENSKI NOVELI
JANA OTČENASKA).

PREVEDEL MITJA SARABON

ESTER	BOŽENA GLAVAKOVA
PAVEL	MIRO BRAJNIK
PAVLOV OČE, krojač . . .	LADKO KOROSEČ
PAVLOVA MATI	BOGDANA STRITARJEVA
ČEPEK, krojaški pomočnik .	SAMO SMERKOLJ
REJSEK	DRAGO CUDEN
PISMONOSA	IVO ANZLOVAR
SOSEDA	MILICA POLAJNARJEVA
ŽENA	MARIJA GAZVODA
VOJTA, Pavlov sošolec . .	MARCEL OSTASEVSKI
HISNIK	ANTON PRUS
PLESALKA	SONJA DIVAC
	ELVIRA BRUMAT

PRODAJALCI ČASOPISOV, ZENE, STANOVALCI

CAS IN KRAJ DOGAJANJA:
DANES IN MED 26. MAJEM TER 18. JUNIJEM 1942
V VELEMESTU

Lastnik in izdajatelj: Uprava SNG v Ljubljani. Predstavnik Smiljan Samec. Urednik: Mitja Sarabon. Slika na ovitku: (Operni avditorij) Janez Kališnik.
— Tisk in klišejl ČP DELO. — Vsi v Ljubljani.

Bohumil Karásek:

JAN F. FISCHER

Avtor opere »Romeo, Julija in tema«, Jan. F. FISCHER, je bil rojen 15. septembra 1921 v Lounyju, češkem mestu pesnikov, in zato pravzaprav ni čudno, da je dokaj zamotano literarno predlogo k tej operi — slavno istoimensko Otčenášskovo novelo — sam predelal v libreto. Takšne paralele, ki se opirajo na kraj rojstva, pa niso vedno zanesljive in točne. Zato je potrebno takoj povedati, da je Jan F. Fischer v prvi vrsti skladatelj, četudi je že večkrat dokazal svoj talent kot prevajalec, filolog in ne nazadnje tudi kot pisatelj, posebno v sodelovanju z opernim gledališčem.

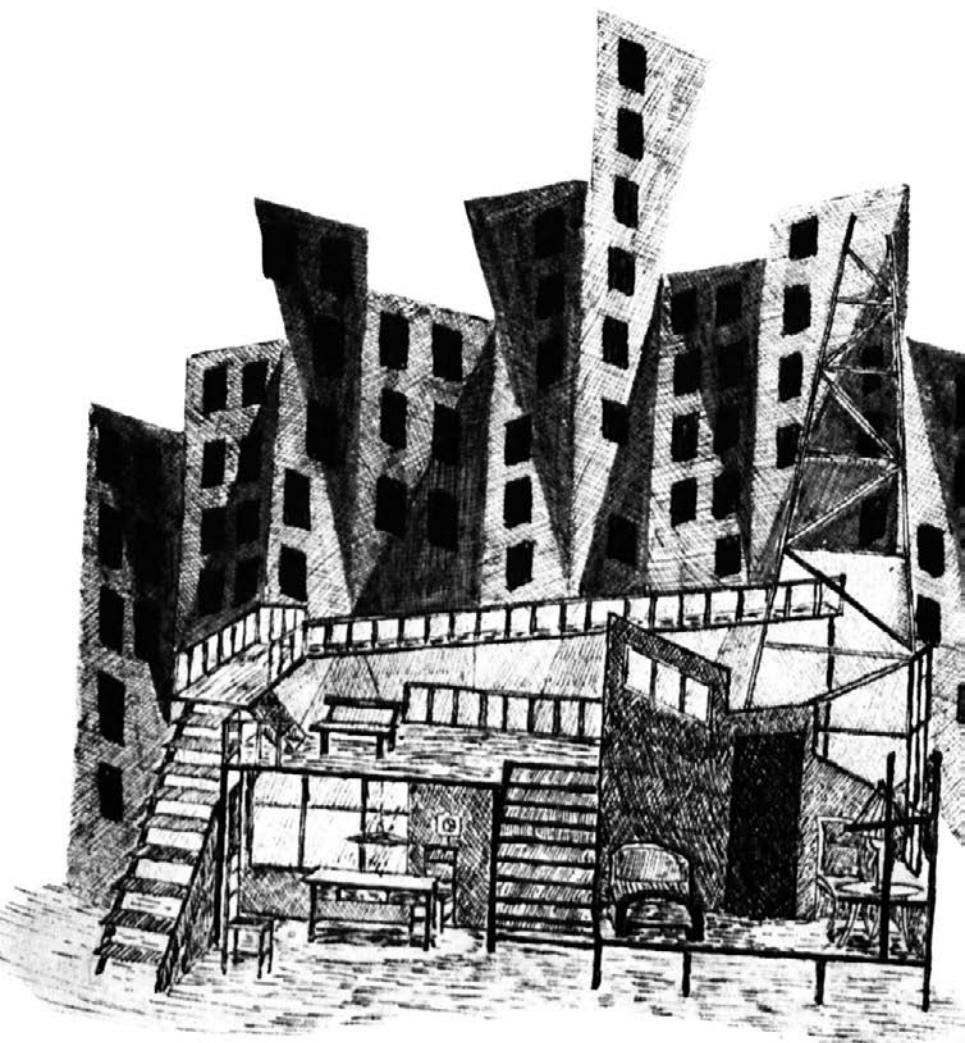
Opera »Romeo, Julija in tema« je nastala v letih 1959—1961 in so jo prvič uprizorili 14. septembra 1962 v brnskem Državnem gledališču. Kmalu potem, dne 6. oktobra 1962, so jo postavili na oder v Plauen, v Nemški demokratični republiki, in končno jo je 12. oktobra 1962 uprizorilo tudi praško Narodno gledališče.

»Romeo, Julija in tema« je tretje delo, ki ga je Fischer napisal za operni oder. Sledil mu je musical »Vojna s salamandri« — na osnovi istoimenskega romana Karla Čapka, ki ga je predelal Pavel Kohout in ki je povsod doživel velik uspeh. Pred to opero pa je Fischer komponiral balet »Eufrozina« (po I. K. Tylu) in opero-buffo »Trije ženini« po Macháčkovi viteški parodiji, katero so prav tako uprizorili že v inozemstvu.

Za Fischerjevo glasbo sta poleg duhovitih glasbenih domislic značilna presenetljiva tankočutnost za ritem in zvok — in dar, s katerim je vselej znal najti tisti glasbeni slog, ki ga je zahtevalo dramatsko dogajanje.

V tej operi pa se je navedenim skladateljevim sposobnostim pridružila še naslednja: z glasbo se je približal dramatičnemu izrazu intonirane govorjene besede v recitativu. V operi »Romeo, Julija in tema« si je Fischer zadal veliko nalogo: na operni oder je postavil žive like naših sodobnikov. Vse, kar Otčenášskova novela prebuja v naši fantaziji, nam Fischer z glasbo v posameznih prizorih in dogajanjih upodablja v živih likih junakov. Iz paralele ljubimcev iz Verone po Shakespearovi tragediji nastaja pred našimi očmi nova tragična zgodba nesrečne ljubezni mlade Judinje Ester in maturanata Pavla v času »Heydrichiade«, najstrašnejše dobe v okupaciji čeških dežel v drugi svetovni vojni. S tem, da je skladatelj postavil tragedijo v okvir sedanjosti, je aktualnost drame še poudaril.

Mi vsi, ki smo doživljali tiste čase, nosimo njihov neizbrisen pečat, ne kot čustven spomin nanje, temveč zato, ker te strahote, ki so tedaj predstavljale fašizem, še vedno obstajajo. V tem odločnem in borbenem »da« našemu življenju je človeški zanos opere »Romeo, Julija in tema«.

Hinko Leskovšek: Osnutek scene za našo uprizoritev Fischerjeve opere
»Romeo, Julija in tema«

Tenorist Miro Brajnik
poje vlogo Pavla
v naši uprizoritvi
Fischerjeve opere
»Romeo, Julija in tema«

„ROMEO, JULIJA IN TEMA“

(Kratka vsebina opere)

Prastara zgodba o ljubezni. Vendar doživeta v našem času, v času brutalnega divjanja nacizma, v času nemške okupacije Češkoslovaške, v času atentata na protektorja Heydricha v Pragi. Po noveli Jana Otčenáška (pred kratkim smo jo dobili v slovenskem prevodu) jo je napisal in uglasbil Jan Fischer.

V prvem delu zgodbe srečamo židovsko deklico Ester, ki bi se morala prijaviti oblastem in oditi za očetom v koncentracijsko taborišče, v sužnost, v smrt. Na praških ulicah sreča — utrujena, zmedena, žalostna — študenta Pavla. V najtežjih okoliščinah se rodi najlepša lju-

bezen. Pavel skrije Ester v kamrico zraven očetove krojaške delavnice, nosi ji kruh in ljubezen in upanje.

Toda njuno skrivnost odkrije ovaduh Rejsek, odkrijeta pa jo tudi ljubeznivi krojaški pomočnik Čepek in Pavlov oče. Pavle, njegov oče in Čepek bi radi rešili dekle in jo odpeljali proč, na deželo. Toda bojazljivi ovaduh, ki trepeta pred kaznijo, če bi Nemci odkrili Ester, vdre v njeno skrivnost in v njeno kamrico. Ester zbeži, boji se, da bi njena navzočnost uničila Pavlu življenje. Zbeži na cesto prav takrat, ko Nemci obkolijo hišo. Ester umre z nemškimi krogami v srcu.

Mezzosopranistka
Božena Glavakova
poje vlogo Ester
v naši uprizoritvi
Fischerjeve opere
»Romeo, Julija in tema«

NAŠEMU JANEZU

(Namesto nekrologa)

Kako lepo je sredi polj, dreves mi:
v naročju mojem barve, vonji, sadje . . .
V globine dnu utonil blodenj gad je, —
življenje mi zori, zoriijo pesmi
in misli jedro, skorja in lupina
in moja pot in moje tihe želje
in hrepenenje moje in veselje
in moja rádost, kri in bolečina.
Prelep, prelep je dan zahajajoči
in barve rdeče, zlate in rumene,
od sonca predvečernega ločitev . . .
Jesenska noč bo iz zemljé in mene
izpila še slovesa solzi vroči
od vsega, kar ni molk in pomiritev . . .

Urednik

DEMETRIJ ZEBRE:

JANEZU LIPUŠČKU

Neznana in čudna so pota usode, ki nas vodijo skozi življenje, polno vsakršnih nepričakovanj in presenečenj. Kdo je pričakoval, da nas bo tako nenadoma in brez pravega slovesa zapustil naš tovariš Janez Lipušček, od katerega se danes z bridko bolečino v srcu in s praznino, ki jo je zapustil v naši operni družini, za vedno poslavljamo. Zato nihče ne more verjeti in doumeti krute resnice, da ne bomo več slišali njegovega žlahtnega glasu, s katerim je dolga leta opajal svoje poslušalce, da ne bomo več uživali njegovega prešernega smeha, s katerim si je znal vsakogar pridobiti. Glas mu je zastal v grlu, prekinjena je bila pesem in ni mu bilo usojeno, da bi jo do kraja izpel.

Kot operni umetnik-pevec se je trdno zavedal težke in odgovorne naloge, ki ga je čakala, in to od trenutka, ko je prvič pel vlogo Rudolfa, vlogo, kateri je sledilo še nešteto novih pevskih in igralskih kreacij. S svojimi umetniškimi stvaritvami je pomagal oblikovati umetniško podobo ljubljanske Opere, kateri je ostal zvest do zadnjega diha. Že s prvim nastopom je dokazal, da so bila vsa naša pričakovanja upravičena, saj je nosil na svojih ramah ves vodilni lirični repertoar, ki ga je posredoval z umetniškim žarom in lepoto svojega liričnega glasu. Nihče pa ni mislil, da je skrival v sebi še eno dragocenost, ki ni dana vsakemu umetniku, in ta dragocenost je bila smisel za humor, ki ni bil ne banalen ne površen niti prisiljen, kaj šele narejen — temveč pravi, iskreni in zdravi humor. To imeti in posredovati ljudem je tisto umetnikovo bogastvo, ki se ga ne da naučiti ali si ga prisvojiti. Cetudi je vedno kreiral in ustvarjal like, ki so bili poleg pevskih zahtev in lepote želja vseh tenoristov, je našel ravno v komičnih likih veliko možnosti za njihovo umetniško podajanje, da so polno zaživel in nam bodo ostali nepozabni. Cela vrsta vlog nam bo kot živ primer še dolgo ohranjala našega Janeza v živem spominu.

S svojim neposrednim pristopom si je ustvaril med kolegi v hiši in tovariši zunaj nje širok krog iskrenih, pravih prijateljev. Saj je bilo njegovo srce pripravljeno razumeti vsakogar in pripravljeno darovati vsakomur vse, kar je mogel. S svojim glasom nam je daroval vse, tisto lepoto in srečo, ki se ju ne more opisati, ampak samo občutiti. Bil je pravi narodni pevec, pel je iz srca za srca, katera je s svojim petjem osvajal in jih navduševal. Njegov glas nam je ohranjen in nam bo še dolgo zvenel, mi pa ga bomo imeli še vedno v svoji sredini.

Tvojega nenadnega odhoda, dragi Janez, ne bomo lahko preboleli. Spomin na Tebe nam bo ostal vedno živ in nepozaben. Naj Ti bo rahla slovenska zemlja, ki si jo občudoval, jo neizmerno ljubil in s svojim petjem ponesel njeno lepoto širom po svetu!

Slava Ti!

SMILJAN SAMEC:

DRAGI JANEZ LIPUŠČEK!

Saj ne moremo verjeti, da Te mahoma ni več. Vse do zadnjega smo poslušali Tvojo mehko, toplo in v srce segajočo pesem, zdaj pa se Ti je glas čez noč pretrgal in zamrl za vselej. Izpela se je tista Tvoja pesem, za katero si dihal in živel več kot petindvajset let na odru naše Opere in v koncertnih dvorinah širom po državi, in s katero si v sestavu in sklopu Slovenskega okteta osvojil več kot pol sveta. Ustavila

se je ura Tvojega prijateljskega srca, ki ni poznalo ne zlobe ne zdražbe, pač pa je vselej s pesmijo potrkalo ob srca vseh nas, ki smo imeli radi tako Tebe kot tudi Tvoj žametni glas. Tvoja pesem nam je govorila o vsem: o Tvoji vedrini in o naši zemlji, o Tvojih čustvih in o naših prebujenih ter omamljenih občutkih, o Tvoji v srce segajoči toplini in o naši prevzetosti od vsega lepega, kar nam je pomenil glas Tvojega bleščečega tenorja.

Potem ko si se odločil, da boš posvetil svoje življenje glasbi in petju, in ko si se izšolal na naši Akademiji, si tik pred vojno stopil na deske našega odra in Tvoj glas je prvič objel našo operno dvorano. Že ta Tvoj prvi nastop je zate in za nas pomenil popolno zmago. Z njim si dokazal, da imaš od narave vse, kar imajo veliki pevci: toplino, srce in pesem, da imaš čudovito pobarvan glasovni material in redko usojeno muzikalnost, torej skratka vse, kar si morajo drugi šele s trudom in postopoma pridobiti. Tvoj Rudolf v tisti prvi »Bohème« je natanko in nezmotljivo nakazal, da je stopil na oder pevec »par excellence«, čigar pot bo neovirano šla samo navzgor. In res se je vse to izpolnilo.

Kdo bi preštel vse vloge, ki si jih v petindvajsetih letih zapel in izoblikoval na našem odru? Bil si nedosegljiv Almaguira v Sevilskem brivcu, pel si Nemorina v Ljubavnem napoju, Tvoj tenor je dominiral in blestel v Don Pasqualu in Don Juanu, v Italijanki v Alžiru in v Tajnem zakonu, dvorane v Parizu, v Holandiji, Italiji in Avstriji so ploskale Tvojemu neprekosljivemu princu v operi »Zaljubljen v tri oranže«, solze na oči si nam izvil z Des Grieuxovo pesmijo o sanjah v »Mannon« in še več kot do solz smo se nešteto krat nasmejali Tvojemu zares smešno nebrgljenemu Vašku v »Prodani nevesti«. Tvoj lirski tenor Te je a priori predestiniral za celo vrsto vlog, za katere nisi imel za seboj posnemovalca ali namestnika. Toda tudi sicer si zmogetel seči po nalogah, ki so bile celo zunaj Tvojega naravnega okvira, toda Tvoja zmogljivost in pripravljenost sta jih opravili samoumevno in odlično. Tak je bil na primer Tvoj že dramsko zahtevni Laca v »Jenufi«, ki si ga zapel in zaigral pač tako, kot si to Ti znal: samoumevno in odlično. Razen pevcu si namreč bil tudi čudovit in svojevrsten igravec, s prirojenim smislom za komiko pa tudi za tragiko, kakor je pač terjal lik, ki si ga upodobil na odru. Ljubljanska Opera je torej izgubila s Teboj mojstra, za katerega zlepa ne bomo našli enakovrednega nadomestila. Hvala Ti za vseh tisoč in tisoč večerov, ki si nam jih bil v nji poklonil!

Toda bil nisi samo operni pevec, razdal in razdal si se povsod, kjer je bilo treba. Bil si visoko upoštevan in priznan tudi kot koncertant, saj si nastopil v številnih koncertnih točkah, najvidneje menda v Matevževem pasijonu. Pel in nastopal si tudi v našem radiu, vselej, kadar so Te potrebovali, saj skoraj nisi poznal besedice: ne in ne morem. Največja in najbolj boleča izguba pa je s Tvojo smrtjo zadelo Slovenski oktet, v katerem si bil prvi pevec in koncertni mojster, gonilno kolo in smerokazec v temperaturnih nihajih vsake pesmi. Zdaj Te ni več in ne vemo, kako bomo naprej brez Tebe.

Dragi Janez! Hvala Ti za Tvojo dobrodušno pripravljenost, hvala Ti za zavzetost in predanost, hvala Ti naposled za Tvojo veliko umetnost! Čeprav je Tvoj mehki glas utihnil, bo živel v našem spominu naprej kot primer celega pevcu, kakršnih doslej nismo imeli mnogo. Ostala bo med nami vrzel, ki je dolgo ne bomo mogli zapolniti. Takrat si bomo vsakokrat rekli: to bi bil lepo in neprekosljivo opravil naš Janez.

Naj Ti bo lahka domača zemlja!

GOSTOVANJA NAŠE OPERE

Občinstvu smo dolžni še ocene o gostovanju naše Opere v Celovcu (9. in 10. aprila 1965) z Borodinovim »Knezom Igorjem«.

*

»Naš tednik«, Celovec, 15. 4. 1965.

SIJAJNO USPELA OPERA »KNEZ IGOR«. — LJUBLJANSKI UMETNIKI SO POTRDLILI SVOJ SLOVES.

... O uprizoritvi opere »Knez Igor« ljubljanskih gostov moramo govoriti samo z navdušenjem, kajti zopet enkrat so ljubljanski umetniki izpričali svoj sloves in s tem dokazali, da spada ljubljanska Opera v vrh svetovnih opernih hiš.

Kadar pride k nam v Celovec v goste Slovensko operno narodno gledališče, tedaj lahko zmerom občudujemo njegovo visoko umetniško raven. Pri tem pa moramo pač reči, da je letošnje gostovanje preseglo vsa prejšnja. Opera »Knez Igor« je bila gotovo najbolj uspela, muzikalno in režijsko najbolj dognana opera, kar smo jih videli in slišali v teku večletnih gostovanj ljubljanske Opere.

Za tako sijajen uspeh pa gre največja zasluga predvsem glavnim oblikovalcem te opere. Na tem mestu moramo omeniti v prvi vrsti

Sopranistka Hilda Hölzlova kot Leonora
v našem »Trubadurju«

Sopranistka Vanda Gerlovičeva kot Leonora
v našem »Trubadurju«

Tenorist Rudolf Francel kot Manrico v našem »Trubadurju«

Tenorist Rajko Koritnik kot Manrico v našem »Trubadurju«

Demetrija Zebreta, direktorja Opere v Ljubljani, potem režiserja Hinka Leskovška, scenografa Maksa Kavčiča, Mijo Jarčevu in Jožeta Hanca.

Vsi ti našti umetniki so se lotili dela z ljubeznijo, vnemo in poletom, tako da so postavili na gledališke deske opero, v kateri sta gledališko videnje in glasba čvrsto in organsko združena med seboj. Občudovati moramo njih smelost, da so se vobče lotili tako velikega in zahtevnega dela, kakor je ta edinstvena ruska opera »Knez Igor«.

Direktor ljubljanske Opere Demetrij Zebre nam je predstavil to stvaritev v takem besedilu, ki najbolj ustreza izvirniku »Kneza Igorja«, in sicer s prologom in tremi dejanji.

Režiser Hinko Leskovšek je prilagodil svojo režijo glasbi Borodinovega »Kneza Igorja«. Barvite, pisane in prepričljive so velike zborovske scene. Posebno nazorno in živo ter čisto resnično je režiser podal prizor s knezom Gališkim. Mojštrsko so bili oblikovani tudi posamezni liki, kot na primer knez Igor, Gališki, Končak (polovski kan), Jaroslavna (knezova žena), godca Skula in Eroška in drugi.

Koreograf (baletni mojster) je svoj polovski prizor odlično rešil, pri tem se mu je posrečilo izraziti vso bujno čustvenost z vzhodnjaško čutnostjo Borodinove glasbe.

Kostumi Mije Jarčeve so napravili na gledalce nepozaben vtis, posebno kostumi bojarjev, ljudstva, plesalcev in Končaka.

Opero je dirigiral Demetrij Zebre, ki je s to uprizoritvijo dokazal, da je pač polnokrvni glasbenik. Pod njegovo taktirko je Borodinova opera »Knez Igor« zaživela v vsej svoji očarljivosti.

Naslovno vlogo kneza Igorja je pel oba večera baritonist Edvard Sršen, ki se je razpel šele pri drugi predstavi. Če pomislimo, da je pevec komaj peto leto član ljubljanske Opere, potem lahko presodimo, da je dobil tako zahtevno vlogo in še to naslovno samo zaradi velikih pevskih sposobnosti. Njegov bariton je močan in že danes obsežen. Mladi umetnik je pel kneza Igorja z zvonkim in prodornim glasom, tako da lahko rečemo, da se je v pevskega oziru močno približal liku tega ruskega junaka, ker zahteva ruska opera nasploh močan glas in izredno širino glasu, medtem ko je v italijanski operi poudarek bolj na tehniki petja.

Jaroslavno, knezovo ženo, je pela pri prvi predstavi sopranistka Vanda Gerlovičeva z mehкими poudarki in z močno izenačenim glasom.

Močno je ugajal gališki knez Danila Merlaka. Bil je pravo nasprotje kneza Igorja. Je razuzdanec, čigar življenje sloni na poudarku čutnih strani. V pevskega oziru je pokazal v nekaterih trenutkih pravi način petja ruskih basov. Njegov bas odlikuje lepa zvočnost, posebno v srednjih in višjih glasovnih legah.

Najbolj pa se je približal liku polovskega kana basist Friderik Lupša, ki je v vlogi Končaka podal najboljšo vlogo v operi »Knez Igor«. Njegov bas je obsežen in zveni posebno lepo v najnižjem registru.

Božena Glavakova je pela s krasnim altom Končakovno, hčerko polovskega kana. Pa tudi igralsko je občuteno podala svojo vlogo.

V tej operi sta se posebno odlikovala tenorist Slavko Štrukelj kot Eroška in basist Tugomir Alaupović kot Skula, oba v vlogi ljudskih godcev.

V drugih vlogah so nastopili še sopranistka Milica Polajnarjeva (polovsko dekle) in mezzosopranistka Vanda Zihlerlova (Jaroslavna dovilja). Obe sta lepo peli in igrali svoji majhni vlogi. V manjši vlogi je ugajal tenorist Gašper Dermota, ki je pel in igral Ovlurja, polovskega krščenca.

Mezzosopranistka Božena Glavakova kot Azucena v našem »Truhadurju«

Mezzosopranistka Bogdana Stritarjeva kot Azucena v našem »Trubadurju«

Nova je bila pri drugi predstavi Vilma Bukovčeva kot knežna Jaroslava. Sopranistka-umetnica ima čudovit glas in je danes, lahko rečemo, na višku svoje pevske kariere (življenjske poti). Njena tehnika je odlična. V petje vloga vso svojo osebnost, tako da te njeno petje naravnost prevzame in presune.

Tudi vlogo Vladimira Igorjeviča, knezovega sina, sta pela v alternaciji dva pevca-tenorja. Prvi večer je pel izkušeni Rudolf Franci, ki je ugajal zaradi glasovne plemenitosti in lepo uživete igre. Drugi večer pa je pel knezovega sina Rajko Koritnik, ki je navdušil občinstvo s svojim svežim mladostnim tenorjem.

O drugem večeru bi lahko rekli, da je krasen uspeh prvega večera še prekosil. To lahko rečemo tudi za orkester, ki je igral tako kot sploh zahteva Borodinova glasba, z navdušenjem, srcem in pravim muzikantskim poletom. Posebno je treba pohvaliti še lepo naštudirane zборе, ki so bili pod vodstvom Jožeta Hanca nenavadno zvočni in sveži.

Skratka, ljubljanski umetniki so dosegli v Celovcu z opero »Knez Igor« bleščeč in veličasten uspeh. V duši onih pa, ki so imeli priložnost videti in slišati eno ali obe predstavi, bo ostala stvaritev ruskega glasbenega genija pač zapisana z zlatimi črkami in v nepozabnem spominu.

*

»Neue Zeit«, 11. 4. 1965. — H. Schneider.

BORODINOV »KNEZ IGOR«.

Vsako gostovanje slovenskega Narodnega opernega gledališča iz Ljubljane v Celovcu je praznik za tukajšnje ljubitelje opere. Povsem drugače kot v Avstriji, kjer si lahko privoščimo državna gledališča z visokimi dotacijami in kjer kulturna žarišča v provinci komajda lahko obstajajo, je v naši južni sosedni državi vrsta prvorazrednih opernih gledališč, od katerih eno je v glavnem mestu Slovenije. Ljubljanski režiserji lahko računajo z več kot petdesetimi zboristi in balet ima tride-

set plesalcev in plesalk. Znano je, da je vsaka vloga najmanj dvakrat zasadena, česar je bila tokrat deležna tudi celovška publika, ki je letos občudovala lahko le eno operno delo, vendar v dveh večerih in v dveh različnih zasedbah.

Na programu je bila Borodinova opera »Knez Igor«, delo, ki ga pri nas redko ali nikoli ne izvajajo, ker je prezahtevno za nastopajoče in ker našemu okusu ne ustreza preveč. Za zbor (in s slavnimi Polovskimi plesji tudi za balet) pa pomeni to delo neizmerno in mnogotero nalogo, pri čemer zanemarja soliste, ki morajo peti skoraj negibni. Delo vsebuje le malo dramatičnosti in močno spominja na Wagnerja, čigar tehnične rafiniranosti vsekakor ne dosega. Pomisliti moramo, da slovanski temperament dramatičnost ne pojmuje tako kot mi, ki vidimo v »Knezu Igorju« samo globok poseg v folkloro in očarljivo menjavo med otožnimi, ruskimi melodijami v molu in vznemirljivo, vzhodnjško tonovsko paletu Polovskih plesov.

Borodin, ki mu je bilo komponiranje le postransko delo in ki se je v glavnem udejstvoval na medicinsko-znanstvenem polju, je pripadal »Skupini petih« — mladoruskih skladateljev, ki so si predvsem prizadevali priboriti ruski narodni glasbi vstop v umetno glasbo. Borodin je delal počasi in skrbno. »Kneza Igorja« je pilil dvajset let in še se mu ga ni posrečilo dokončati. Opero sta po Borodinovih zapisih dokončala Rimski-Korzakov in Glazunov. Uvertura se je izgubila, tako da jo je Glazunov moral zapisati po spominu, kajti Borodin mu jo je večkrat zaigral. Od tega, v slovanskih deželah zelo priljubljenega dela, poznamo le nekatere odlomke: Polovske plesse kot koncertno glasbo in predvsem kot baletno glasbo k svojčas slovitim ruskim baletom na zapadu in nekaj arij iz drugega dejanja, posebno Igorjevo arijo: »Dajte, dajte mi svobodo!«

Režija Hinka Leskovška je vse odlike tega opernega dela še poudarila. Predvsem je poskrbela za razgiban zbor, za razkošno opremo in barvitost. Prizorom je vlila življenje, divjemu kanu Končaku je namenila dobrotljivost, oba nepridiprava, Skulo in Eroško pa je orisala z drastično komiko. Tretje dejanje je bilo izpuščeno, s čimer je skopo dogajanje postalo še bornejše in nerazumljivejše, kajti Igorjev beg iz polovskega taborišča in s tem povezane okoliščine dajejo operi šele dokončno popolnost. Vendar to črtanje ni škodovalo dolgemu delu, četudi sta tenor in altistka morala žrtvovati zato dobršen del svojih vlog.

Maks Kavčič je zasnoval ustrezno, razkošno sceno, ki je bila za potovanje zelo pripravnna, saj se je dala poljubno izpreminjati. Bogate kostume bojarjev, vojakov, polovskega ljudstva, baleta in solistov je ustvarila Mija Jarc, za maske in lasulje sta poskrbela Tončka Uderman in Janez Mirtič, polne roke dela je imel inspicient Milan Dietz, medtem ko je bil šepetalec Bogdan Švajger dokaj slišen.

V zasedbi prvega večera, v petek, je naslovno vlogo pel Edvard Sršen, čigar prijetno doneči, junaški bariton bi želeli slišati v Wagnerjevi »Valkiri«. Jaroslavno je pela Vanda Gerlovič z lepim, preudarno uporabljanim glasom, ki je za lirične vloge morda malo pretežak. Rudolf Francel je imel v vlogi princa Vladimira premalo priložnosti, da bi uveljavil svoj močni tenor, ki sega že preko meja liričnosti. Prav posebno nas je iznenadil Danilo Merlak kot knez Gališki. Ta pevec seveda ni

Prizor iz naše uprizoritve Verdijevega »Trubadurja«. (Dirigent: Rado Simoniti, režiser: Hinko Leskovšek, scenograf Zvonko Agbaba, kostumograf Alenka Bartlova, vodja zbora Jože Hanc, korepetitor Milena Trostova.)

Baritonisti Edvard Sršen, Marcell Ostaševski in France Langus v vlogah grofa Lune.

Sopranistki Manja Mlejnikova in Milica Polajnarjeva v vlogah Ines — ter basista Danilo Merlak in Zdravko Kovač v vlogah Ferranda.

(Verdi: »Trubadurs«, Dirigent: Rado Simonič, režiser: Hinko Leskovšek, zborovodja: Jože Hanc).

bas-buffo, temveč resnični basist z vsekakor zelo gibčnim glasom, ki nas je prevzel in prepričal posebno v prizoru s svojo sestro. Tudi Friderik Lupša je bil s svojim širokim temnim basom prepričevalen. Božena Glavakova je pokazala v vlogi Končakovne poleg prijetne zunanosti tudi lep, žameten in topel alt. Žal je bila njena vloga precej skrajšana.

Dve nelahki komični vlogi sta imela Tugomir Alaupović, čigar kombinacija igre in petja je bila popolna, in Slavko Strukelj, tenorist s svetlim in prodornim glasom. Otožni napev polovske deklice je jasno zapela Milica Polajnar. Vanda Ziherl je ustrezno upodobila dojiljo. Gašper Dermota pa je primerno podal epizodni lik Ovlurja.

Koreografijo za Polovske plesje je napisal Slavko Eržen. Ustvaril je opojnost barv in gibov, pri čemer se mu je posrečilo projicirati Polovske plesje iz glasbe v tretjo dimenzijo. Ljubljanska koreografija se je sicer odrekla eksperimentom in se je držala nekolikanj konvencionalnega sloga, zato pa izvedbo lahko pohvalimo zaradi izredne natančnosti. Solisti, Lidija Sotlar, Vida Volpi in Metod Jeras, kakor tudi vsi drugi člani baletne skupine, so pripomogli k velikemu uspehu.

Aplavz razprodane hiše je bil nezaslišan in je izražal zahvalo za umetniški užitek. Upamo, da bo tudi drugi večer tako dobro obiskan — posebno ker bodo nekatere vloge drugače zasedene (pa čeprav s pevci, ki so prav tako znani kot prvi): Samo Smerkolj (knez Igor), Vilma Bukovec (Jaroslavna), Rajko Koritnik (Vladimir), Drago Čuden (Ovlur), Ladko Korošec (Skula) in Ljubo Kobal (Eroška).

*

»Kärntner Volksblatt«, — F. G.

GOSTOVANJE Z OPERO, KI JO REDKOKDAJ POSLUŠAMO.

Kulturna izmenjava z južnimi sosednimi deželami nas je presenčila že z marsikaterim lepim večerom. Tako je bilo tudi gostovanje slovenskega Narodnega opernega gledališča iz Ljubljane pretekli petek spet redko doživetje pri povsem razprodani hiši. Tokrat smo spoznali malokdaj izvajano opero Aleksandra Borodina »Knez Igor«. Skladatelj (roj. 1834, + 1887 v Petrogradu) je bil najprej vojaški zdravnik, pozneje profesor kemije in carski državni svetnik. Kot glasbenik je ostal vse življenje diletant. Pripadal je skupini »Novorusov«, katere cilj je bilo ustvarjanje narodno-ruske glasbe. Dolgi dvajset let je ustvarjal to svojo edino opero, katere besedilo je napisal sam po motivih iz ruske zgodnje zgodovine. Delo je pustil nedokončano. Rimski-Korzakov in Glazunov sta opero po njegovih zapiskih dokončala in instrumentirala. Opera je bolj lirično kot dramatično obarvana in predstavlja takorekoč vrsto menjajočih se razpoloženjskih slik, ki tvorijo okvir za mogočne zборе, strastne in otožne pesmi in plesje, od katerih nas ritmično in melodično najbolj pritegnejo »Polovski plesi« s svojo orientalsko barvitostjo. Harmonično in melodično se opirajo na starorusko cerkveno in narodno glasbo.

Režiji Hinka Leskovška gre vse priznanje, četudi bi se lahko izognil nekaterim dolžinam. Izvrstno je dirigiral preudarni dirigent Demetrij Zehrer. Orkester se mu je pokoraval in je že od vsega začetka prevzel poslušalce. S sigurno roko je vodil pevce, zbor in orkester preko vseh težjih mest in pripišemo mu lahko največje zasluge za ta uspehi večer. Učinkoviti so bili tudi harmonični glasovi zbora, ki ga je zelo dobro pri-

pravil Jože Hanc in ki je v »Knezu Igorju« prišel do prave veljave. Scenerija, ki jo je ustrezno zasnoval Maks Kavčič, je poudarjala slovansko okolje, v katerem se je odvijalo dogajanje.

Edvard Sršen je z vlogo kneza Igorja ustvaril plemenit lik. Njegov lepi bariton je izrazil in prijetno zvenel. V malo manjši meri je navdušila dramska sopranistka Vanda Gerlovič v vlogi njegove soproge Jaroslavne, vendar smo ji morali vseeno prisluhniti. Ob soprogovem prihodu iz ujetništva je bil njen pozdravljajoči glas veselo vznemirjen. Simpatičen in nadarjen pevec je bil Rudolf Francel v vlogi Vladimirja, ki je razvnel ljubezen Končakovne, hčerke bojnega nasprotnika kneza Igorja, katero je s svojim lepim altom upodobila Božena Glavakova. Démoničen v dobro naznačeni vlogi kneza Gališkega je bil Danilo Merlak, ki je imel veliko priložnosti, da pokaže svoj bariton. Friderik Lupša je bil viteški zmagovallec v vlogi polovskega kana Končaka, čigar dostojanstveni nastop in polni bas sta bila nadvse učinkovita. Posebno priznanje zasluži tudi pevka in igralska upodobitev obeh godcev Skule in Eroške, ki sta ju z veliko šaljivostjo in temperamentom podala Tugomir Alaupović in Slavko Štrukelj. Gašper Dermota je ugajal v vlogi Ovlurja, ki je ujetemu knezu pomagal do bega. Milica Polajnar v vlogi polovske deklice in Vanda Ziherl v vlogi dojilje sta se skladali z ansamblom.

Na publiko je napravil močan vtis predvsem balet, ki je s »Polovskimi plesi« dokazal svoje presenetljivo znanje. Lidija Sotlar, Vida Volpi in Metod Jeras kot solisti in vsi drugi člani baletnega zbora so pokazali resnično plesno umetnost, ki smo jo morali občudovati. Neverjetno obvladovanje telesa, tempo in bogastvo domislekov so navdajali publiko s strmenjem. Slavko Eržen je kot koreograf dovršil pomembno delo, za kar mu gre posebna hvala.

Zato lahko označimo to resnično lepo gostovanje Ljubljancev kot izredno uspel večer. Publika, ki je bila polna pričakovanja, je bila navdušena in je to pokazala s ponavljajočimi se aplavzi. Tudi lepi cvetni šopki so izražali veselje ob uspeli predstavi.

*

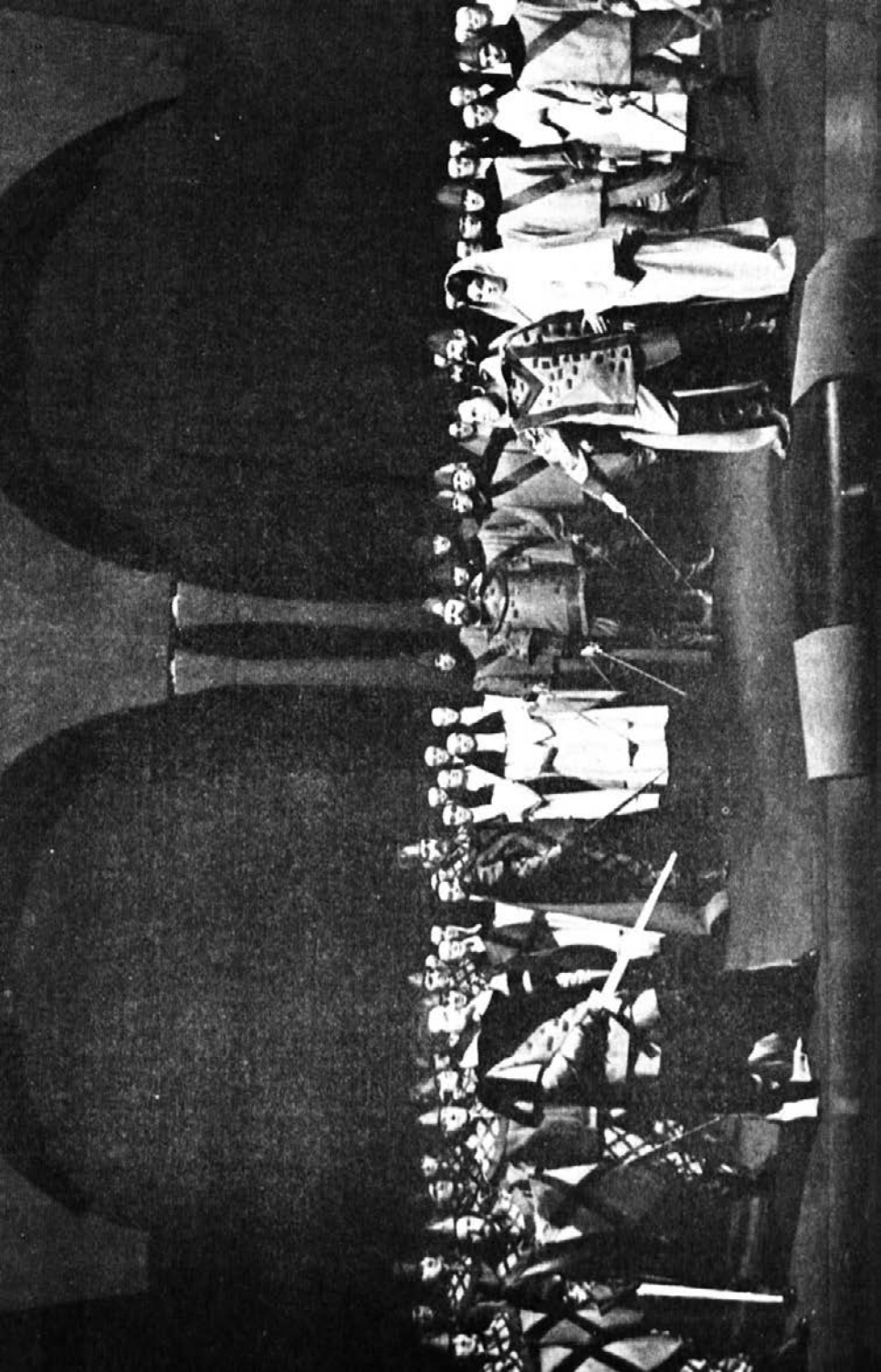
»Volkswille«, 11. 4. 1965. — Franz Melichen

VELIKA OPERA ZBOROV IN BALETA.

V okviru kulturne izmenjave med Koroško in Slovenijo je celovška publika imela priložnost slišati tukaj doslej še neizvajano opero Aleksandra Borodina »Knez Igor«, v prvovrstni izvedbi Slovenskega narodnega opernega gledališča iz Ljubljane.

Ob režiji Hinka Leskovška smo doživeli realistično blažjo interpretacijo, kjer je bilo bojno vzdušje omejeno samo na neobhodni minimum, zato pa so bili zborovski in baletni prizori izredno skrbno izdelani. Jože Hanc, ki je pripravil zbor, in koreograf Slavko Eržen sta opravila odlično delo. Toda tudi solisti so bili prvorazredni, kot vselej, kadar gostuje ljubljanska Opera. Tokrat so bile glavne vloge dvojno zasedene, tako da so v petek in v soboto velike arije peli različni umetniki.

V petek je v vlogi kneza Igorja nastopil Edvard Sršen. Njegov prijetni in obsežni karakterni bariton in njegov plemeniti, zadržani nastop sta ustvarila simpatičen in obenem ne preveč bombastičen knežji lik. Njegova soigralka, kakršne si boljše ne bi mogli predstavljati, je bila Vanda Gerlovič, ki je s svojim dramatskim sopranom in obvladano

igro — kot že pri marsikaterem gostovanju v Celovcu — tudi ta večer prevzela publiko. Sina Vladimira je pel Rudolf Francel, čigar lirični tenor je izredno ugajal. V Danilu Merlaku smo spoznali mojstra glasbenega teatra, čigar upodobitev kneza Gališkega in mogočni, mehki bas sta bila resnična radost za poslušalce. Drugo veličastno basovsko vlogo, polovskega kana Končaka, je pel Friderik Lupša. Njegova igra je bila impozantno učinkovita. Božena Glavakova je kot rojena za vlogo Končakovne, kanove hčerke. Iz nje veje skrivnosten čar tujke in njen lepo obarvani alt prija ušesu. Gašper Dermota je prijetno zapel vlogo Ovlurja. V vlogi Skule in Eroške sta igralsko zabavala in pevsko izredno ugajala bas-buffo Tugomir Alaupović in tenor-buffo Slavko Strukelj. Milica Polajnar in Vanda Ziherl sta nastopili v manjših vlogah polovske deklice in knežje dojlje.

Težka in obsežna naloga, ki jo ima v tej operi balet, terja od solistov in ansambla vso njuno zmogljivost. Zato moramo Ljubljancem čestitati k znanju, ki so ga pokazali. »Polovski plesi« so vendar glasbeni vrhunec opere, in ritmični član, s katerim je balet izvajal te vitalne plesce, je lahko zadovoljil vse želje.

Za glasbeno vodstvo je poskrbel Demetrij Žebre, preudaren, občutljiv in temperamenten dirigent, ki je nadzoroval orkester in oder z isto sigurnostjo.

Scenerija (Maks Kavčič) in kostumi (Mija Jarc) sta tej veliki operi dala potrebno zgodovinsko ozadje.

»V o l k s z e i t u n g«

GOSTOVANJE LJUBLJANSKE NARODNE OPERE.

Po petnajstih letih, odkar traja kulturna izmenjava med Koroško in Slovenijo, je Slovensko narodno operno gledališče iz Ljubljane dvakrat zaporedoma uprizorilo redko izvajano opero Aleksandra Borodina »Knez Igor« z željo, da bi to odrsko delo, polno dramatičnih impulzov, izzvenelo kot slavnostna predstava. Da to kljub največjemu prizadevanju vseh izvajalcev ni povsem uspelo, je krivo pomanjkanje učinkovitih arij, duetov in zborovskih arij, brez katerih si ne moremo predstavljati pravega opernega večera. Glasba je napisana v slovanskem molu in brez stopnjevanja, kar povzroča včasih utrujajočo enoličnost. Veličastni zbori so predstavljali vrhunec predstave, četudi ne bi škodovalo tu in tam kaj črtati (zbor pijancev) in množice poživiti z gibanjem. Posebej pa je treba omeniti pevski in orkestralni del predstave, zaradi katerih je bilo vredno predstavo poslušati in tudi videti, kajti domiselna scena (M. Kavčič) in barviti kostumi (M. Jarc) so precej pripomogli k uspehu.

Skladatelj, ki je leta 1877 umrl v Petrogradu, ni dokončal te svoje edine opere, katere snov je povzel po staroruski junaški povesti. Dokončal jo je Glazunov, instrumentacijo pa je prevzel Rimski-Korzakov. Dogajanje je enostavno: prikazuje nam kneza Igorja, ki gre v boj proti tatarskim polovskim plemenom. Tam pade skupaj s svojim sinom v ujetništvo, kjer vladajoči kan blago ravna s njim in kjer se njegov sin celo zaljubi. Z begom uide stražam in se vrne v domovino.

V glavni vlogi je ugajal Edvard Sršen, čigar čvrsti bariton je zablestel posebno v višinah. Njegova soproga Jaroslavna (Vanda Gerlovič) se je odlikovala z razkošnim sopranom. Božena Glavakova v vlogi

Prizor iz naše uprizoritve Verdijevega »Trubadurja«

Končakovne je učinkovito uveljavila svoj sonorni alt. Rudolf Francel (Vladimir) je z lirčno predanostjo pel o svoji ljubezenski bolečini. Drznost kneza Gališkega se je močno odražala v obsežnem basu Danila Merlaka, in polovski kan (Friderik Lupša) je pritegnil poslušalce s svojim petjem. Ugajal je tudi Gašper Dermota v vlogi Ovlurja, ki je knezu pomagal k begu. T. Alaupović in S. Štrukelj sta ob živahni igri in s sigurnostjo uveljavila svoja mogočna glasova. Milica Polajnar je zapela svojo pesem s slovansko zasanjanostjo. Znani »Polovski plesi« so bili izredno učinkoviti, četudi se je zdelo, da ponavljanje korakov nekolikokrat kratki njihovo glasbeno inspiracijo. Točno izvajanje pa je pokazalo Slavka Eržena in njegov ansambel z najboljše strani. Jože Hanc je sijajno izvežbal mogočni zbor in postavil tudi dinamičnosti pravo mejo.

Režiser Hinko Leskovšek je s spretno roko vodil velike prizore in si je prizadeval, da bi premostil nekoliko slabotno dogajanje opere, kar se mu je v sodelovanju z orkestrom večinoma posrečilo. V dirigentu Demetriju Zebretu smo spoznali preudarnega vodjo orkestra, ki se je povsem prilagodil dogajanju na odru in orkestru ustrezno izvajal pridružene, pa tudi strastne zvoke. Orkester (slabo zaseden v godalih) je natančno sledil njegovim jasnim znakom in tu in tam smo morali prisluhniti lepemu solističnemu izvajanju. Ustresen dogajanju je bil tudi zaključek opere — kako čudovito je npr. Alfano poživil nedokončano Puccinijevo »Turandot« — vendar se s ponovnim nastopom začetnega zbora opera učinkovito konča, tako da ob njem pozabimo na marsikatero dolgoveznost v prejšnjih treh urah. Ljubljanski gostje so storili

Baritonist Ferdinand Radovan je v naši Operi debutiral v naslovni vlogi Borodinovega »Kneza Igorja«. Na IV. tekmovanju mladih glasbenih umetnikov Jugoslavije pa je prejel nagrado.

vse, da bi delu pripomogli do lepega uspeha, k čemur je precej prispevala tudi neoporečno delujoča tehnična plat predstave. Bilo je več aplavzov ob odprtem odru in končno odobravanje polno zasedene hiše je dokazalo, da izžareva to, ne ravno v srce segajoče delo, poznejši učinek. Zahvala publike se je vidno odražala v številnih košarah s cvetjem in v vencih, zastor pa se je moral po koncu predstave nešteto-krat vzdigniti.

Po končani predstavi opere »Knez Igor« je bil v reprezentativnih prostorih koroške deželne vlade sprejem v čast gostov. Poleg umetnikov so bili prisotni tudi dr. Marjan Breclj, podpredsednik slovenske narodne skupščine, podpredsednik izvršnega odbora Beno Zupančič, član izvršnega odbora narodne skupščine Boris Kocjančič, predsednik odbora za kulturo in znanost Drago Seliger, ljubljanski župan ing. Marijan Tepina in predsednik univerzitetnega sveta ing. Marko Bulc, kakor tudi domači zastopniki javnega in kulturnega življenja. V svojih pozdravnih in zahvalnih govorih sta deželni glavar Wedenig in dr. Marjan Breclj poudarila pomen že petnajst let trajajoče kulturne izmenjave, ki koristi razumevanju in miroljubnemu sožitju obeh sosednih držav.

*

V začetku letošnje sezone pa je naše gledališče gostovalo v Gradcu, in sicer z obnovljenim baletnim delom Stevana Hristića »Ohridska legenda.«

»Die Wahrheit«, 6. 10. 1965. — Hans Fenz.

»OHRIDSKA LEGENDA« JE OBOGATILA »TRIGON« 65.

Ugotoviti moramo, da je ljubljanski operni balet z »Ohridsko legendo« v veliki meri pripomogel k uspehu »TRIGONA 65«, kajti predstava v, žal, ne povsem zasedeni hiši, je bila vredna ogleda in pravo odkritje. Merila obsežne plesne skupine in njenega treninga so bila namreč razločno vidna in koreografija legende je v vsakem oziru slogovno pristna. Celotno tveganje korak, da solistka klasično in solist folkloristično odplešeta »pas de deux« je bil mojstrsko izveden, ne da bi nas pri tem motilo nastajajoče nesoglasje. Ze pričakovani tehnični in disciplinski popolnosti sta se pridružili izrazita plesna jedrnatost in učinkovito prikazana povezava umetnega plesa in folklore. Gotovo bomo slišali ugovore, da ima balet v Ljubljani lažje stališče kot tukajšnji, saj država skrbi za njegove potrebe. Toda prav za to gre, da v umetnosti, če naj ne usahne v provincialnosti, ne smemo iskati cenene uganjanja v bolj ali manj obsežnem puhlem besedičenju. Četudi so narodni plesi v Jugoslaviji bolj razširjeni kot pri nas, pogoji za plešoče niso ugodnejši kot naši, kajti odločilni so objektivni pogoji, to je razpoložljiva finančna in organizacijska sredstva, ki omogočajo pravi razvoj umetnosti. In še nekaj je: pri nas je balet žal samo nepogrešljiv dodatek k operi in opereti in ne samostojna zvrst umetnosti, kot je drugod in ne nazadnje tudi v Jugoslaviji.

Ohridsko jezero leži v Makedoniji, ob albanski in v bližini grške meje. Velja za najlepše jezero na Balkanu. Pogreznjeno med dvatisočmetrskimi vrhovi, dolgo 30 kilometrov in široko 18 kilometrov, globoko 287 m, nudi dovolj snovi za legende med tamkajšnjimi prebivalci. Stara tema o ljubezni med bogato kmečko deklico in hlapcem in o nesporazumu s starši ni niti nova niti ni značilna samo za te kraje. Tudi pomoč dobrobrčne jezerske vile ni izvirna. Enkratno pa je v tej legendi

zgodovinsko trpljenje balkanskih narodov zaradi vdorov požigajočih Turkov, ki zlo usodo obeh ljubečih še stopnjuje. Deklico namreč odpelejo Turki, toda dobra vila poseže vmes in vse se srečno konča.

Koreografija Pie in Pina Mlakarja je z izrazitim doživetjem rešila naloge folklornega in klasičnega plesa. Osmansko vzdušje je bilo prepričljivo in poetična vsebina je prišla do prave veljave. Ciril Cvetko je dirigiral z iskrenim poudarkom na sozvočju glasbe in gibov, tako da si v tem pogledu nismo mogli želeči boljšega. Scena Vladimira Zedrinškega in kostumi Milice Babić so izvrstno ustrezali makedonskemu ozadju. Morda je nekoliko motilo nesoglasje med vzletom goloba in deklčinim ponovnim prihodom, kar je pripisati neuspehu tehnike ali igralca. Bila je to pač zahrbtnost objekta, ki je tudi ta večer ni hotelo manjkati.

Izvrstna solistka Vida Volpi je izrazito podala deklico Biljano. Dušanka Berce-Mlakar kot zvezda Danica in Tatjana Remškar kot vila Biserka pa sta imeli priliko izkazati se v klasiki. Hlapca Marka je plesal Metod Jeras s predanostjo in virtuozno tehniko. Mojmir Lasan je upodobil prepričljiv lik velikega vezirja. Tudi drugi solisti in plesalci so pripomogli k uspehu.

Gledalci so pozdravili delo in izvajalce z viharnim in dolgotrajnim odobravanjem.

Predstavljamo vam naše odrske delavce, ki imajo velike zasluge za nemoteno potekanje skušenj in predstav: v prvi vrsti sedijo Lado Vovk, Anton Koleča, Adil Mozgijevič, Andrej Zajec (odrski mojster), Franc Kroflič, Milenko Luković. V drugi vrsti so Slavko Ravnikar, Slavko Perša, Anton Pečnik, Marko Vajda, Ljubo Turšič. — (Na sliki niso Franc Horvat, Alojz Logar in Drago Kijevčanin.)

»Tagesspost«, 5. 10. 1965. — R. P.

ODLIČNI LJUBLJANSKI BALET.

PRISPEVEK GLEDALIŠČA K »TRIGONU 65«:

»OHRIDSKA LEGENDA«.

Krogu srečanj sosednjih dežel, ki so se vrstila ob Štajerski akademiji in razstavi »Trigon 65«, je gostovanje ljubljanskega Narodnega gledališča z baletnim večerom »Ohridska legenda« skladatelja Stevana Hristića dalo močan vzporedni poudarek. Ljubljanska Opera je z istim baletom gostovala že leta 1950, ko je uprizorila Gotovčev delo »Ero z onega sveta«, in že takrat sta poskrbela za koreografijo Pino in Pia Mlakar.

Zgodba tega baletnega dela je sveža in polna življenja. V njej je dovolj prostora za klasični ples, pantomimo, narodne plese, ljudske običaje, bojne prizore: skratka za vse, kar si lahko želi koreograf. Kljub nekaterim wagnerizmom in odmevom Smetanovi in njemu sorodni glasbi, je glasba tega dela dobro profilirana, ritmično bogata, prežeta z narodno melodiko, plastična in konturirana, tako da skoraj naznačuje gibe in kretnje. Ljubka pravljica o nevesti, ki so jo ugrabili Turki in ki jo ubogi kmečki sin z vilinsko pomočjo osvobodi in jo kot nagrado za svoje dejanje lahko odpelje domov, je prikazana v zelo prijetni obliki.

Baletni mojstrski par Mlakarjevih, ki uživa evropski sloves, je častno opravičil svoj ugled. Plesalci so odlično izšolani in disciplinirani. Povsem enaka usmerjenost korakov, kretenj, drž, sozvočje razpletov, bogastvo plesnih korakov, skupinskih razvrščanj in evolucij je prikupno. V solističnih prizorih so plesalci vzbujali pozornost z obvladovanjem telesa in z razkošno tehniko skokov, medtem ko so se plesalke odlikovale zaradi ljubko prelivajočih se gibov in suverene sigurnosti na konicah. V plesih »pas de deux« so ugajale domiselne različice dviznih figur in položajev. Folklorja je učinkovito stilizirana, plesi z meči in bojni prizori so odlično zgrajeni. Vse to je pripomoglo, da je bil baletni večer pomembno doživetje, pri čemer smo morali obžalovati, da ni bil bolj obiskan, vendar naj v opravičilo omenim začetek velesojma in lepo jesensko vreme.

Scenograf Žedrinski je za potrebe plesnega večera široko razprostrl oder. Na visokem obzorju je iz jezera vstajala pokrajina z ličnimi hišicami, ki so ob vpadu Turkov zagorele v požarih. Kostume, ki so za balet takšne zvrsti velikega pomena, je verno in lepo zasnovala Milica Babić. Med solisti naj omenimo izrazito, trpko lepo Vido Volpijevo v glavni vlogi, njenega osvoboditelja in pozneje snubca Metoda Jerasa, solističnega plesalca na visoki ravni. Dobrosrčno vilo Biserko je — kot pred 15 leti — plesala Tatjana Remškarjeva, Dušanka Berce-Mlakar je odlično podala zvezdo Danico in je, kot vsi drugi plesalci, večkrat prejela aplavz na odprtem odru. Lasan v vlogi velikega vezirja in janičarji so temperamentno odplesali svoje vloge. Nič manj uspešna nista bila Marković in Sitar v narodnih plesih.

Ljubljanskemu opernemu orkestru je ognjevit in preudarno dirigiral Ciril Cvetko, medtem ko so glasbeniki muzicirali lepo in učinkovito.

HAREM IN BELA GOLOBICA.

GOSTOVANJE LJUBLJANSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA Z BALETOM »OHRIDSKA LEGENDA« V GRAŠKI OPERI.

Čas obiranja sliv. Hlapec Marko ljubi lepo Biljano, toda oče hoče drugače. Tedaj pride bogati Ivan s spremstvom in poslušna hčerka pravzaprav ne more reči ne. K sreči, bi skoraj dejal, prihrume Turki, požigajo in uničujejo in ugrabijo tudi lepo Biljano za harem velikega vezirja. Hlapec Marko se zato napoti k dobri vili Biserki, ki prebiva v školjki na dnu velikega jezera. Vila mu da čudežno rožo in nepremagljivi meč, s katerim pobije v Carigradu vse janičarje, in to prav sredi slavlja, ko veliki vezir ocenjuje novodošle lepoticе. Vsaka mora plesati (op.: nisem še povedal, da gledamo balet), tudi Biljana. V tem vdre v harem Marko, ji vrže čudežno rožo in Biljana se izpremeni v belo golobico ter odleti proti nebu.

Končni prizor: v začetku, najbrž za dvig morale pri obnovi: podajanje opeke. Vendar to ne traja dolgo, takoj sledita kolo in igra o lovcih in zajcu, da bi razvedrili žalostnega Marka, ki se mu je posrečilo priti domov in ki še vedno čaka na svojo belo golobico. Tedaj se nekaj zatrese v kulisah (upamo, da naprave ne bodo odpovedale), glasba ustrezno in nedvoumno namigne in Marko se ozre... je že tukaj! In že — še preden je pristala na drevesu — se golobica izpremeni v lepo Biljano. Spet je pri Marku. Zdaj tudi oče več ne ugovarja.

Iz slovansko-folklornih potez dela še vedno veje peneča se svežina: iz plesov in iz v gibanje izpremenjenih običajev snubljenja, torej na začetku in na koncu tega celovečernega in s tremi dolgimi odmori razvlečenega baleta. Na teh mestih je tudi glasba Beograjčana Stevana Hristića najbolj sveža, čeprav je sicer komponirana po naučenih rokodelskih pravilih, a ne s posebno veliko domišljije. Delo pred osemdesetimi leti rojenega skladatelja je bilo prvič uprizorjeno leta 1947 v Beogradu.

Isto lahko rečemo za koreografijo Pie in Pina Mlakarja. Kaže rokodelsko znanje in lično povezuje folkloro in klasiko. Tehnične zmogljivosti ljubljanskega baleta poznamo že od prejšnjih gostovanj. Pri vseh izvajalcih občutimo disciplino telesa in skupinsko vzivetost, kar je posledica nenehnega dela in kar je naš graški balet v danih razmerah v zadnjih petnajstih letih komaj kdaj dosegel. Kvaliteta orkestra, kakršno smo v soboto pač imeli priliko slišati, je bila nekaj pod ravniho naših Filharmonikov. Ciril Cvetko je dirigiral z rutino. Izvajanje solistov je bilo dobro. Naj omenimo predvsem Vido Volpijevo in Metoda Jerasa v glavnih vlogah, Tatjano Remškarjevo v vlogi vile in ljubko Dušanko Berce-Mlakar v dvojni vlogi (Zvezda Danica in Grkinja). Scena Vladimirkina Zedrinskega je izpolnila svoj namen in se je modro izogibala reklamni učinkovitosti tujskoprometnih prospektov o naravnih lepotah jezera sredi makedonskih gora, katere ni mogoče reproducirati (in ki so nepozabne za tistega, ki jih je doživel).

GOSTOVANJE R. FRANCLA IN L. KOROŠCA

Kot je znano, je tenorist Rudolf Franci v septembru in oktobru gostoval z zagrebško Opero na Japonskem. V Tokiu je pel Janka v »Prodani nevesti« (ena predstava), Vladimira v »Knezu Igorju« (tri predstave) in Lenskega v »Evgeniju Onjeginu« (pet predstav). Sodeloval je tudi na koncertu opernih arij.

V Osaki pa je pel pri dveh predstavah »Kneza Igorja«, pri eni predstavi »Evgenija Onjegina« in na koncertu.

Priobčujemo nekaj ocen japonskih dnevnikov:

»THE MAINICHI DAILY NEWS«, 25. sept. 1965.

Mirka Klarič in Rudolf Franci — dva sijajna pevca in umetnika — sta nam nudila čudovito doživetje. (»Prodana nevesta«).

»ASAHI EVENING NEWS«, 25. sept. 1965.

Najboljši pevec večera je bil Rudolf Franci v vlogi nesrečnega Lenskega, ki ga prijatelj Evgenij Onjegin ubije v dvoboju. Prejel je največji aplavz celotne predstave.

結婚仲介人ケツアール（コロシェツツ）はイエニークに「もつと美人で金持の女を世話するからマルジェンカとの結婚はやめろ」という 第二幕

Basist
Ladko Korošec (Kecal)
in tenorist
Rudolf Franci
v Tokiu.
(Smetana:
»Prodana nevesta«)

Tenorist Rudolf Francel v tokijski restavraciji

»THE JAPAN TIMES«, 27. sept. 1965.

Tenorist Rudolf Francel je ustvaril zaljubljeni lik Lenskega in je čudovito zapel znano arijo pred dvobojem...

»THE MAINICHI DAILY NEWS«, 10. okt. 1965.

Mlada ljubimca, Vladimira in Končakovno, sta upodobila Rudolf Francel s svojim lepim tenorjem — in Ruža Pospíš...

*

Basist Ladko Korošec je (pod konec lanske sezone) gostoval v Madridu, kjer je 18. maja pel Skulo v »Knezu Igorju«, 20. maja pa Sancha v »Don Kihotu«.

28. maja 1965 je Korošec gostoval na znameniti »Praški pomladi« (v Pragi) in imel velik uspeh s svojo znano in priznano kreacijo Sancha Panse.

Korošec je pred gostovanjem (z zagrebško Opero) na Japonskem nastopil tudi v Rimu, kjer je pri štirih predstavah pel Skulo v »Knezu Igorju«.

List iz wexfordskega Gledališkega lista z mednarodnoasedbo Massenietovega »Don Kihota«:
(Ladko Korošec: Sancha Panse)

THEATRE ROYAL

October 23 at 8.30 p.m., 25 at 8.45 p.m., 28 at 3 p.m.,
30 at 8.30 p.m.

Don Quichotte

BY JULES MASSENET (1842-1912)

LIBRETTO BY HENRI CAIN AFTER THE PLAY BY
JACQUES LE LORRAIN

La Belle Dulcinée

Don Quichotte

Sancho

Pedro

Garcias

Rodriguez

Juan

Ténébrun, *the bandit chief*

A Bandit

First Footman

Second Footman

Ivana Mixova

Miroslav Cangalovic

Ladko Korosec

Deidre Pleydell

Christine Wilson

David Johnston

Minoo Golvala

Maurice Bowen

Giuseppe Sorbello

James Armstrong

Dermod Gloster

PLACE: La Mancha, Spain.

TIME: About 1600.

**RADIO EIREANN SYMPHONY
ORCHESTRA**

CONDUCTOR: ALBERT ROSEN

PRODUCER: CARL EBERT

DESIGNER: REGINALD WOOLLEY

UNDER NO CIRCUMSTANCES WILL LATE-COMERS BE ADMITTED
UNTIL AFTER THE FIRST ACT.

V Tokiu je pel Korošec pri petih predstavah »Borisa Godunova« (Varlaam) in pri štirih predstavah »Prodane neveste« (Kecal). Sodeloval je tudi na koncertu za žrtve napada na Hirošimo.

V Osaki je Ladko Korošec dvakrat nastopil kot Varlaam v »Borisu Godunovu« in enkrat kot Kecal v »Prodani nevesti«. Tudi v Osaki je sodeloval na koncertu opernih arij.

Iz Japonske je Korošec odpotoval v Berlin — kjer je 14. okt. pel Sancha v »Don Kihotu« — in v Leipzig (prav tako Sancho v »Don Kihotu«).

Našega basista so povabili tudi v Wexford (Irska), kjer je z velikim uspehom štirikrat odpel Sancha Panso (23., 25., 28. in 30. okt. 1965).

IZ ŠPANSKIH DNEVNIKOV:

»A.B.C.«, 21. maja 1965.

Ladko Korošec je doživeto in lepo pel svojo vlogo (Sancho Pansa). Na koncu predzadnje slike, v najboljšem prizoru tega dela, je dal dogajanju resnično veličino.

»MADRID«, 21. maja 1965.

Ladko Korošec je dal svoji vlogi oprode — z doživeto ponižnostjo — ganljiv in človeški izraz. Temu liku je ustrezalo tudi njegovo petje.

Korepetitor Milena Trostova (ki je z našim basistom naštudirala vrsto vlog) in basist Ladko Korošec pri vaji

»INFORMACIONES«, 21. maja 1965.

Ladko Korošec je liku Sancha Panse tudi telesno nadvse ustrezal in je v četrti sliki pripomogel, da smo doživljali prelepe trenutke.

IZ JAPONSKIH DNEVNIKOV:

»JAPAN TIMES«, 13. sept. 1965.

Basist Ladko Korošec je bil živahni ženitni mešetar. Svojo vlogo je pevsko in igralsko sijajno odigral.

»THE MAINICHI DAILY NEWS«, 28. sept. 1965.

Neminljiv lik žilavega, denarja lakomnega ženitnega mešetarja je živo upodobil Ladko Korošec z drastičnim realizmom, ki ga je odlikoval velik smisel za humor. Hkrati je pevec v hitrih tiradah neutrudljivega klepetača pokazal virtuoznost pravega italijanskega buf-fobasista.

IZ IRSKIH DNEVNIKOV:

»THE IRISH TIMES«, 25. okt. 1965.

Ladko Korošec je bil poosebljeni Sancho.

»IRISH INDEPENDENT«, 25. okt. 1965.

Krepki bas Ladka Korošca je ustrezal liku Sancha, preproste ga človeka, ki brez moči in nerazumen še dalje ljubi gospodarja in mu služi v iskanju neresničnega vzora.

DR. HENRIK NEUBAUER, KOREOGRAF
IN ŠEF BALETA NAŠEGA GLEDALIŠČA,
JE BIL ŠEST MESECEV — OD NOVEM-
BRA 1964 DO MAJA 1965 — NA ŠTUDIJ-
SKEM POTOVANJU PO ZDRUŽENIH DRŽA-
VAH AMERIKE KOT ŠTIPENDIST FOR-
DOVE FONDACIJE. OBLJUBIL NAM JE, DA
BO S TEGA ZANIMIVEGA IN STROKOVNO
ZELO USPEŠNEGA POTOVANJA V NADA-
LJEVANJIH POSREDOVAL SVOJE VTISE
ZA GLEDALIŠKI LIST.

AMERIKA PLEŠE

ZAPISI S POTOVANJA PO ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIKE

2.

Takoj drugi dan po prihodu v New York sem se seznanil tudi po-
drobno s ceno (nad 200 dolarjev mesečno s popustom za umetnike)
in čistočo mojega hotela, ki so mi ga kot umetniku posebej priporočili.
Prvo torej v pozitivnem smislu, drugo pa žal v negativnem smislu.
Mene je oboje motilo — morda druge umetnike ne — in zato sem se

po enem tednu preselil v privatno sobico, ki me je stala »le« 75 dolarjev mesečno.

Upam, da se pri določevanju ekonomskih stanarin pri nas ne bomo preveč ozirali na New York, kajti to je ravno toliko kot moja plača. Stanovanje bi si v letu 1970 v tem primeru — in če se ne bi z družino niti hranil niti oblačil — najel lahko le za 14 dni.

Naj mi bralci, prosim, blagohotno oprostite, da sem prehitro zašel na domača tla, saj bom takoj opisal še mojih preostalih pet mesecev in 28 dni v Ameriki. Tam sem videl tudi mnogo tako imenovanega avantgardizma v raznih panogah umetnosti, in če bi imeli pričujoči zapisi kakšne umetniške tendence, pa še avantgardne povrhu, bi lahko zapisal: podzemska vozi tudi nad zemljo (pa še res je — op. pisca). Po ogledu avtobusne postaje v Santa Fé in odtisov nog, rok in včasih tudi nosov filmskih zvezd v hollywoodskem betonu, sem se po šestih mesecih pripeljal z avtobusom iz Zagreba v Ljubljano!!!

Ker pa ne mislim uvrstiti teh zapisov v omenjeno kategorijo, niti ne bi hotel napisati statističnega priročnika o tem, s kolikimi ljudmi sem se rokoval in koliko metrov in kilometrov so preplesali ameriški plesalci v šolah in gledališčih pred mojimi očmi, bi kar nadaljeval z New Yorkom.

Ko sem se v prvih dneh potikal po osrednjem delu Broadwaya, okrog Times Squara, sem dobil najprej vtis, da je to propagandni predel za človeško goloto. Samo ni mi bilo jasno, ali za goloto v nudističnem smislu ali za goloto v smislu sladkega življenja. Vse izložbe knjigarn tega predela reklamirajo namreč v prvi vrsti razne knjige in knjižice s seksualno tematiko — znanstveno ali »poljudno« obdelano. Vse trgovine s ploščami tega predela reklamirajo v prvi vrsti plošče, na katerih so natisnjena bolj ali manj umetniško izdelana gola ženska telesa. Zaradi spodobnosti, najbrž, pokriva prsi majhen delček barvaste lepilnega traku. Povsod je tudi zelo reklamirana plošča za poročene žene z glasbo in tiskanimi navodili za strip-tease pred svojim soprogom. In skoraj vsi kinematografi okrog Times Squara imajo na programu po en nudističen film. K obisku vabijo občinstvo s samimi superlativi. Tako so v nekem kinematografu vrteli film z Elko Sommer pod reklamo: film z največ golote.

Razne barvne in tudi dimne reklame, kot na primer meter velika cigara, so v pogonu dan in noč in pravtako so skoraj neprekinjeno odprte tudi skoraj vse prodajalne, restavracije in zabavišča. Pogosto sem si kupoval kaj za pod zob tudi po polnoči.

V celi vrsti zabavišč-igralnic pa lahko igrate razne variante iger, ki jim pri nas pravimo »marjance«, lahko bi jih pa tudi primerjali z nekakšnim mehaničnim biljardom. Skratka, to so igre, kjer se z vzmetjo spuščajo kroglice, da se zadevajo ob razne pregrade ali druge kroglice in s tem prinašajo igralcu več in več točk. Pri določeni vsoti točk, ki jo je težko doseči, sledi dobiček.

V teh zabaviščih se lahko tudi dvobojujete s šerifi ali drugimi proslulimi osebnostmi »divjega zapada« — lutkami, ki reagirajo elektronsko na nasprotnikove poteze. Poleg raznih drugih iger pa tu lahko kupite tudi časopis s svojo sliko ali s poljubnim tekstom, ki ga želite na naslovni strani. Časopisi so že pripravljeni — na prvi strani je vedno rezerviran prazen prostor za kupčeve želje. Tako lahko presenete naivne znance z različnimi novicami in presenečenji, ki so »potrjena« črno na belem v dnevnem časopisu. Žal seveda le v naročenem izvodu.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE GROSUPLJE

Telefon Grosuplje 13

Tekoči račun pri Narodni banki

Grosuplje 600-21

1-18

projektiramo in izvajamo vsa gradbena dela

INSTALACIJA

LJUBLJANA, KAMNIŠKA ULICA

Telefon 21-895, 21-888, 20-157

IZDELUJE

- toplovodne, parne in toplozračne centralne kurjave
- visokotlačne parne in vročevodne napeljave
- prežračevalne in odsesovalne napeljave
- vodovodne instalacije in vertikalne kanalizacije
- stavbno kleparstvo
- sanitarne naprave
- projekte za navedena dela

MONTIRA

PRIPRAVLJA

TOVARNA ELEKTRIČNIH APARATOV

LJUBLJANA, Rimska c. 17

IZDELUJE: releje za zaščito, daljinska stikala zračna do 100 A in oljna do 15 A s termično zaščito zaščito proti požaru, programska stikala vseh vrst, aparate s področja industrijske elektronike, merilne in specialne transformatorje, signalne naprave za elektrogospodarstvo in industrijo.

TUBA

LJUBLJANA, KAMNIŠKA 20

TOVARNA KOVINSKIH IN PLASTIČNIH IZDELKOV

proizvaja izdelke iz plastičnih mas za farmacevtsko, kemično, avtomobilsko, elektro in radio-tehnično industrijo, kakor tudi predmete za široko potrošnjo, tehnične izdelke in embalažo iz aluminija, svinčeno ter pokositreno embalažo.

ELEKTRONABAVA

Podjetje za uvoz elektroopreme
in elektromateriala, nakup in prodaja
proizvodov elektroindustrije SFRJ

LJUBLJANA, TITOVA 1

Telefon: 31-058, 31-059

Telegram: Elektronabava Ljubljana

Skladišče: Črnuče, tel. 382-172

dobavlja ves električni material iz uvoza in domačega trga

Saturnus

TOVARNA KOVINSKE EMBALAŽE LJUBLJANA

PROIZVAJA VSE VRSTE LITOGRAFIRANE
EMBALAŽE — KOT EMBALAZO ZA PRE-
HRAMBNO INDUSTRIJO, GOSPODINJSKO
EMBALAZO, BONBONIERE ZA ČOKOLADO,
KAKAO IN BONBONE TER RAZNE VRSTE
LITOGRAFIRANIH IN PONIKLJANIH PLAD-
NJEV. RAZEN TEGA PROIZVAJAMO ELEK-
TRIČNE APARATE ZA GOSPODINJSTVA KOT
NPR. ELEKTRIČNE PEČI.

IZDELUJEMO TUDI PRIBOR ZA AVTOMO-
BILE IN KOLESA, IN SICER AVTOMOBILSKE
ZAROMETE, VELIKE IN MALE, ZADNJE SVE-
TILKE, STOP-SVETILKE, ZRAČNE ZGOSCE-
VALKE ZA AVTOMOBILE IN KOLESA TER
ZVONCE ZA KOLESA. IZDELUJEMO TUDI
PLOČEVINASTE LITOGRAFIRANE OTROŠKE
IGRAČE.

**PROJEKTANTSKO
PODJETJE**

Projektivni atelje Ljubljana

Izdeluje:

kompletne urbanistične elaborato, programe in projekte (regionalne, za vplivna območja, ureditvene, zazidalne in situacijske)

ter projekte:

družbenega standarda industrijskih zgradb za cestna omrežja (v krajih in izven njih) za kanalizacije in čistične naprave za naselja in industrijo za vodovode za centralno ogrevanje in prezračevanje za statiko in vse vrste konstrukcijskih visokih in nizkih gradenj in se priporoča za naročila!

Sedež podjetja je: LJUBLJANA — KERSNIKOVA 9 — Tel. 30-888

**GRADBENO
PODJETJE**

TEL. 315-460

t e h n o g r a d

LJUBLJANA

TRŽAŠKA 68/A

PROJEKTIRA IN IZVAJA VSA GRADBENA DELA

tops

**TOVARNA PISARNIŠKIH
STROJEV IN PRECIZNE
MEHANIKE — LJUBLJANA**

LJUBLJANA-SAVLJE 18 a ○ Telefon: centrala 382-271 do 382-274 — glavni direktor 382-270 — komercialni direktor 382-275 — tehnični direktor 382-212 ○ Telegram: TOPS, Ljubljana.

COSMOS

INOZEMSKA ZASTOPSTVA

LJUBLJANA, Celovška 34, telefon 311-451

KONSIGNACIJSKA SKLADIŠCA — SERVIS

Tovarna

✓
Zima

Tel. h. c.: 383-147

Direktor: 383-148

FUŽINE št. 133

ZAVAROVALNA SKUPNOST ZA SRS

V LJUBLJANI — MIKLOŠICEVA 19

TEL. 33-822

ŽIČNICA

LJUBLJANA, TRŽAŠKA 69

Telefon 21-686, 22-194

Izdelujemo, projektiramo in montiramo industrijske, gozdne, turistične in športne žičnice in žerjave.

Zahtevajte ponudbe tudi za lesno obdelovalne stroje in naprave.

Brzjav: Tesnilka Medvode —
Telefon: 71-006

TOVARNA TESNIL
IN PLASTICNIH MAS

Naši izdelki:
tesnilne plošče »PAROLIT« v
kvalitetah 10, 25, 40, acidit, oolit
in armirani
slojasto plastične mase »IZOTEKST«,
»IZOCART« frikcijski material
(obloge sklopov, zavorne obloge)
tesnila za industrijo motorjev
in motornih vozil, rezervni deli

Zahtevajte prospekte in cenik!

POSLUŽITE SE ODLIČNIH
PROIZVODOV PODJETJA

šumi

tovarne bonbonov,
čokolade
in peciva
v Ljubljani

Nad kvaliteto naših proizvodov
ne boste nikdar razočarani!

„MINERAL“

Industrija naravnega in umetnega kamna

Ljubljana-Moste

tel. 33-131, 30-367

Izdelujemo in nudimo:

Marmor vseh vrst in oblik — terazzo ploščice — terazzo
pesek — izdelke iz betona in umetnega kamna — pesek za
mahte in fasade.

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE

GRADIS - centrala, Ljubljana

BOHORICEVA 28 — TEL. 33-566

s svojimi poslovnimi enotami: gradbeno vodstvo Ljubljana, Celje, Maribor, Skopje, Jesenice, Kranj, Koper, Ljubljana-okolica ter obrati Obrat gradbenih polizdelkov, Lesni obrat Škofja Loka, Kovinski obrati Ljubljana in Maribor, Strojno-prometni obrat ter biro za projektiranje, študij in razvoj. Gradi in projektira visoke in nizke ter industrijske gradnje ter vrši prodajo stanovanjskih, poslovnih in drugih objektov.

ČZ „URADNI LIST SRS“

ima na zalogi med drugimi publikacijami tudi tele:

Dr. J. Juhart: Zakon o pravdnem postopku s pojasnili
Fr. Sever: Poglavitni pismeni akti v kazenskem postopku
dr. V. Androjna in M. Zalik: Splošni upravni postopek
Ustava SFRJ in SRS

Dr. St. Cigoj: Obligacijsko pravo

Na zalogi so tudi knjige s področja zdravstva, socialnega zavarovanja in šolstva. — V razglasnem delu uradnega lista objavljamo naslove vseh naših izdaj. — Zavod je tudi založnik revij »Pravnika« in »Javna uprava«.

ČZ »Uradni list SRS«
Ljubljana, Erjavčeva 15 a

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

SLOVENIJA CESTE

prevzema in izvršuje
vsa gradbena dela na objektih
visoke in nizke gradnje

Specializirano podjetje
za gradnjo cest z različnimi sistemi
vozišč, predorov ter za asfaltna
dela.

Lastna mehanizacija z obrati
za popravilo in izdelavo
gradbenih strojev.

LJUBLJANA

Pražakova 1

Lastni projektivni biro.
Dobava kmetijskih agregatov
iz lastnih kamnolomov.

ELEKTRO KRANJ

Distributivna enota: KRANJ

ŽIROVNICA

Skrbita za dobavo električne energije
svojim odjemalcem.

**ZA VSE VRSTE ZAVAROVANJ
SE PRIPOROČA**

Zavarovalnica Ljubljana

MIKLOŠIČEVA C. 10

PLUTAL

INDUSTRIJA PLUTOVINASTIH
IZDELKOV

Ljubljana, Celovška cesta 32

poštni predal 78-11, tel. centrala 31-278, komerciala 30-778

Izdelujemo vse vrste plutovinastih kronskih in aluzamaškov ter autoekspanzirane plutove plošče za

termično in zvočno izolacijo.
Priporočamo se našim odjemalcem!

**ŠE DANES NAROČITE KNJIŽNO ZBIRKO
»100 ROMANOV« II. letnik**

To zato, da ne boste ostali brez knjig, kot so mnogi zaradi prepozne naročila ostali brez kompletnega I. letnika.

Naročila
sprejema

CANKARJEVA ZALOŽBA V LJUBLJANI, Kopitarjeva 2-II, in vse knjigarne po Sloveniji.

ZA HITRO REGENERACIJO
POŠKODOVANIH LAS

SUBRINA

"ILIRIJA" LJUBLJANA

